

Літопис події

СКОВОРОДИНІВСЬКІ ЧИТАННЯ В ПЕРЕЯСЛАВІ

5–7 жовтня ц.р. у ДВНЗ “Переяслав-Хмельницький державний педагогічний університет імені Григорія Сковороди” відбулася міжнародна наукова конференція “XVIII Сковородинівські читання”. Співorganizаторами виступили Переяслав-Хмельницький ДПУ імені Григорія Сковороди, Інститут літератури імені Т. Г. Шевченка НАН України, Інститут філософії імені Г. С. Сковороди НАН України, ВУТ “Просвіта” імені Тараса Шевченка, Національний історико-етнографічний заповідник “Переяслав”, Центр Сковородинознавства, кафедра української і світової літератури імені М. Максимовича ДВНЗ “Переяслав-Хмельницький державний педагогічний університет імені Григорія Сковороди”.

Конференція була приурочена до 295-ї річниці від дня народження Григорія Сковороди. В останнє 20-річчя українські вчені й митці досить активно досліджують та інтерпретують доробок великого любомудра, осмислюючи його постать та життєвий шлях, увиразнюючи новаторство, талант і внесок, проаналізований кризь призму фахових підходів літературознавців, істориків, педагогів, музикологів та мистецтвознавців. Робота конференції тривала три дні. Перший – у Переяславі-Хмельницькому, другий – у смт. Чорнухи, що на Полтавщині, третій – знову в Переяславі-Хмельницькому. Образ мислителя увиразнювався з кожною доповіддю, виявляючи нові перспективи для подальших узагальнень, спрямувань у дослідженнях.

Питання образної системи доробку Г. Сковороди розглядалися в доповідях *Г. Бокшань* “Образ Перевізника у творчості Галини Погуляк як проєкція з філософем Григорія Сковороди”, *Р. Гусленко, О. Гусленко* “Степ як образ і категорія простору для самовдосконалення у творах Г. С. Сковороди і у вихованні дітей війни”, *В. Манженка* “Поліфонія образу Біблії у філософській “Симфонії” Григорія Сковороди”, *Б. Криси* “Образи простору у віршах “Саду Божественних пісень”, *С. Кандюк-Лебідь* “Образ Григорія Сковороди у мемуарних текстах початку XIX століття”. Компаративні аспекти творчості Г. Сковороди були висвітлені в студіях *К. Богатирьової* “Сатиричне відтворення соціальних негараздів світу Себастьяном Брантом та Григорієм Сковородою”, *Т. Бикової* “Філософські ідеї Г. Сковороди у творчості В. Симоненка”, *П. Михеда* “Григорій Сковорода і Микола Гоголь: в пошуках Спасіння”. Радянську інтерпретацію творчого доробку любомудра показала *О. Юрчук* (“...Я до нового наважусь, нового!”: Григорій Сковорода в проєкції Павла Тичини”). Творчість попередників Г. Сковороди була предметом дослідження *К. Борисенко* – “Рецепція творчості Мелетія Смотрицького в українських богословсько-полемічних трактатах”, *М. Корпанюка* – “Клопотався благом усієї нації”: життя і творчість Мелетія Смотрицького у висвітленні Якова Суші”, *Л. Литвин* – “Творчість Мелетія Смотрицького в інтерпретації М. Грушевського”. Особливості книжної української мови розглядала в своїй розвідці “Акцентуаційні особливості української редакції церковнослов’янської мови” *Л. Гнатюк*, а питанням аналізу синтетичного доробку сквородинознавців були присвячені доповіді *Я. Мишанича* “Юрій Якович Барабаш – сквородинознавець” та *М. Сулими* “Григорій Сковорода в рецепції харківських літературознавців”. Епістолярій Г. Сковороди дослідили *Г. Мазоха* (“Листи Г. Сковороди до М. Ковалінського: жанр, сприйняття, традиція”), *М. Пангелова* (“Епістолярні традиції Г. Сковороди в кореспонденціях У. Самчука”), *О. Свириденко* (“Сердечна чутливість”, її джерела та прояви в епістолярній прозі українських романтиків”). Вплив творчого генія Г. Сковороди на новітні течії в літературі проаналізовано в доповідях *Л. Тарнашинської* “Традиції Г. Сковороди в сучасній антропологічно орієнтованій теорії літератури” та *Л. Ушкалова* “Від Сковороди – до Маркса: есеї про український футуризм” тощо.

Аналізові сув’язі філософії Г. Сковороди з філософією західноєвропейською та національною доби Відродження присвячені доповіді *Ю. Грибкової, Т. Грибкова* “URGRUNT” Майстера Екгарта і Бог Григорія Сковороди”, *В. Литвинова, Р. Множинської* “Каллімах і Григорій Саноцький (До питання українсько-італійських філософських зв’язків у XVст.)”, *Д. Блохин* “Дослідження спадщини Г. Сковороди українськими діаспорними вченими. Архівні матеріали”, *Н. Юхименко* “Філософський доробок Г. Сковороди в європейському контексті”.

Питання дослідження доробку Г. Сковороди в подальшому розвитку національної освіти обговорювалися в доповідях *Д. Лук’яненко* “Домінанти філософії Г. Сковороди в літературному сприйнятті молодшого підлітка”, *К. Покатила* “Філософія “сродної” праці – складова майбутнього вищої освіти (праксеологічний прогноз)”, *Г. Токмань* “Поетична критика у системі діалогічно-екзистенціального шкільного вивчення життєпису Григорія Сковороди”, *Н. Черниш* “Аналіз та інтерпретація творчості Г. Сковороди в старшій школі”, *Д. Шупти* “Григорій Сковорода у Великому Бурлуці” та ін.

Уперше в конференції взяла участь і виступили з повідомленнями студенти ДВНЗ “Переяслав-Хмельницький державний педагогічний університет імені Григорія Сковороди”, зокрема *М. Левченко* (“Вплив Григорія Сковороди на сучасні молодіжні тенденції України”) та *О. Щербина* (“Ціннісні орієнтації та пріоритети молоді в Україні кризь призму ідеї “сродної праці” Григорія Сковороди”).

На основі матеріалів конференції видано збірник. Чергова міжнародна конференція “XIX Сковородинівські читання” відбудеться на початку жовтня 2019 р.

Марія Пангелова
м. Переяслав-Хмельницький

Отримано 23 жовтня 2017 р.